

no okrni učenje in zniža učenčeve dosežke ali pa celo trajno poslabša njegovo psihofizično stanje. Učitelji bi se morali usposobiti tako za zaznavanje takšnih čustvenih stanj kot za podpiranje razvoja veščin uravnavanja čustev pri učencih.

Posebna odlika te publikacije je ta, da teoretičnim dognanjem sledijo priporočene usmeritve za praktike. Pri tem te usmeritve niso kratkoročni in 'kratkovidni' nasveti, ampak gre bolj za držo, ki naj bi jo zavzeli učitelji, in za koordinate in vzvode, ki jih kaže vzpostaviti, če želimo zagotoviti spodbudno učno okolje.

Res je priročnik izšel že leta 2013, vendar vedno znova v objavljenih prispevkih odkivamo nova spoznanja, ki nam pomagajo pri našem

delu in potrjujejo našo dosedanje prakso ali pa nam dajo smernice kako naprej.

Knjiga, ki je ne preberemo 'na mah' in odložimo, češ, saj smo spoznali njeno vsebino. Vedno znova se je treba vračati k posameznim poglavjem in jih smiselno ter z razmislekom vedno znova prebirati ter zapisana spoznanja prenašati v našo vsakdanjo prakso. Šele v razredu, v procesu poučevanja in učenja dobijo zapisana spoznanja svojo končno obliko in seveda želeni *učinek za učenca in učitelja* – trajno usvojeno znanje, spretnosti.

Knjiga je dostopna tudi v elektronski obliki na povezavi: <http://www.zrss.si/pdf/o-naravi-ucenja.pdf>. ●

Romana Fekonja

Priročnik Formativno spremljanje

Formativno spremljanje v podporo učenju: priročnik za učitelje in strokovne delavce.
Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, 2016.

Avtorice: Ada Holcar Brunauer, Cvetka Bizjak, Marjeta Borstner, Janja Cotič, Pajntar, Vineta Eržen, Mihaela Kerin, Natalija Komljanec, Saša Kregar, Urška Margan, Leonida Novak, Zora Rutar Ilc, Sonja Zajc, Nives Zore

Veliko strokovnih delavcev pri poučevanju in delu v razredu opaža, da dosednji načini dela niso več tako učinkoviti, kot bi si želeli. Da dosežemo zastavljeni cilj, potrebujemo veliko več energije, truda in časa zahteva. Dejstvo je, da se časi spreminjajo in z njimi t tudi učenci. Drugače dojemajo svet okoli sebe, na voljo imajo različne sodobne pripomočke, ki so jim včasih v pomoč, velikokrat pa bolj v oviro. Zato se vedno znova sprašujemo, kako učinkovito poučevati v šoli.

Učinkovito orodje, ki vodi k boljši kakovosti učenja in poučevanja, je tudi formativno spremljanje oz. preverjanje, saj:

- učence spodbuja k prevzemanju odgovornosti za svoje učenje,
- postavlja učenje in učenca v središče učnega procesa,
- spodbuja zavzetost in motivacijo za učenje,
- je zelo občutljivo za individualne razlike med učenci, vključno z njihovim predhodnim znanjem,
- razvija vrednotenje, usklajeno s cilji in standardi, z močnim poudarkom na formativni povratni informaciji, izboljšuje učne dosežke.

Vse več naprednih šolskih sistemov v Evropi in po svetu v vsakodnevni šolski praksi udejanja načela formativnega spremljanja. Raziskave dokazujejo, da to prispeva k dobri kakovosti učenja, poučevanja in učnih dosežkov vseh učencev.

Na Zavodu RS za šolstvo smo se lotili razvojne naloge formativno spremljanje, s katero želimo učinkovite prakse iz tujine prilagojeno prenesti v naše okolje, v naše razrede, med naše učence. Formativno spremljanje je most med poučevanjem in učenjem. To se tudi že kaže skozi prakso vključenih strokovnih delavcev razvojnikov. Strokovni delavci, ki sodelujejo pri nalogi, že opažajo spremembe. Najprej v svoji praksi, svojem razmišljanju, pri svojem delu, nato pa tudi v rezultatih učencev. Vsi imamo izkušnje, da se spremembe, sploh v tako velikem in kompleksnem sistemu, kot je šolstvo, ne zgodijo čez noč ali v kratkem času. Potrebna so leta, desetletja in čas pokaže, kaj je dobro: kar o(b)stane in se preplete v vsakdanjo prakso.

Priročnik obsega 7 zvezkov, zbranih v mapi.

Naslovi zvezkov:

- Zakaj formativno spremljati
- Nameni učenja in kriteriji uspešnosti
- Dokazi
- Povratna informacija
- Vprašanja v podporo učenju
- Samovrednotenje, vrstniško vrednotenje
- Formativno spremljanje v vrtcu

Vsak zvezek vsebuje:

- teoretični del, ki izpostavlja nekaj bistvenih značilnosti posamezne prvine formativnega spremljanja,
- orodje za refleksijo, ki vodi učitelja v razmislek, kako uspešen je pri uvajanju formativnega spremljanja v svojo prakso, in
- formativno spremljanje v praksi, z različnimi primeri, delovnimi listi ipd., ki jih učitelj ob določenih prilagoditvah lahko prenese na svoj predmet oz. področje.

Priročnik združuje strokovna, znanstveno-raziskovalna in osebna spoznanja avtorjev – svetovalcev in učiteljev praktikov, ki že vrsto let v svoje delo učinkovito uvajajo formativno spremljanje.

Namenjen je strokovnim delavcem v vrtcih in učiteljem v osnovnih, glasbenih in srednjih šolah, ki so na začetku poti uvajanja formativnega spremljanja v svojo prakso, ter vsem, ki bi želeli izpopolniti svoje znanje na tem področju.

Končni cilj je razvijati zmožnost samouravnavanja učencev, saj sta samo usvajanje znanja in razvoj kakovostnih načinov učenja neločljivo povezana; gre za proces, ki upošteva tudi motivacijo, interese in čustveni odnos do učenja, ki je dolgoročen in ima zato trajnejše učinke. ●